

IN PACE IN IDIPSUM

XII. ÉVF. 1911. 9. SZÁM.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

DORMIAM ET REQUIESCAM

IT D EUM ADORAVIT.

IT D EUM ADORAVIT.

ORIENTUR JUSTITIA

SACRIFICIUM DEO

SACRIFICIUM DEO

ET ABUNDANTIA PACIS.

SPIRITUS CONTRIBUTUS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

FLORABUNT SACERDOTES.

FLORABUNT SACERDOTES.

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

ETTURTUR NIDUM ALTARIA.

PARCE POPULO TUO.

PARCE POPULO TUO.

ELECTORUM CONSERVASTI

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

ECCE AGNUS DEI

A pozsonyi oltáregyesület ajándékai.

Esztergom főegyházmegye : Aszós : 1 szentségmutató, 1 karing, 1 bursa. *Dericsika* : 1 fehér miseruha, 1 viola miseruha. *Detrekő-Szt.-Miklós* : 6 gyertyartató. *Dévény* : 1 fehér miseruha, 1 viola miseruha, 1 zöld miseruha, 2 különstóla, 1 missale rom., 6 ravatalgyertyartató. *Dunaszerdahely* : 1 fehér miseruha, 1 ciboriumköpenyke, 1 alba, 1 karing, kehelyruha. *Egyházkarcsa* : 1 fekete vecsernyepalást, 2 fehér miseruha, 1 velum, 1 karing, 6 gyertyartató, 1 aspergile, kehelyruha, 2 zászló. *Grínád* : 1 fehér miseruha, 1 beteglátogató stóla, 2 antipendium, 1 oltárvánkos, 1 missale rom., 6 gyertyartató. *Hidas* : 1 zöld miseruha, 1 karing, 1 öv, 2 kék ministránsruha. *Hidaskürth* : 1 vörös miseruha, 1 karing, 1 beteglátogató bursa, 1 beteglátogató patena és olajtartó, kehelyruha. *Cs.-Kürth* : 1 fehér miseruha és kehelytartó. *Lamacs* : 1 defunctorum. *Misérd* : 1 beteglátogatólámpa, 1 defunctorum, 2 vörös zászló, 1 fehér miseruha, 1 alba, misekancsók. *Nagy-Czétény* : 1 vörös miseruha, 1 viola miseruha. *Nagy-Modró* : 1 ravataltakaró, 1 fehér miseruha, 1 karing, 3 vállkendő, kehelyruha. *Nagyszombat* : (Pálosok temploma) 1 kehely, 1 fehér miseruha, 1 fekete miseruha, 1 fekete miseruha. *Pozsony* : a) Emericanum 1 fehér miseruha, 6 gyertyartató. b) Lazareth : 3 különstóla. c) Honvédkápolna : 1 kehely, 1 fehér miseruha, 1 vörös miseruha, 1 alba, 1 karing, 1 beteglátogatóstóla, 1 öv, 2 vállkendő, kehelyruha. d) Gyermekkorház : 1 fehér miseruha, 2 alba, 1 öv, 3 vállkendő, kehelyruha. e) Váralja : 1 fehér miseruha, 2 vörös ministránsruha, 1 beteglátogató-bursa. *Szárazpatak* : 1 zöld miseruha, 1 füstölő, 1 defunctorum. *Eger egyházmegye*. *Tiszaörs* : 1 fekete vecsernyepalást, 1 vörös miseruha, 6 gyertyartató. *Erdély egyházmegye*. *Déva* (reáliskola) : 1 kehely, 1 fehér miseruha, 1 vörös miseruha, kehelyruha. *Harasztos* : 1 mennyezet. *Kapnikbánya* : 1 fekete vecsernyepalást, 1 fekete miseruha, 1 ciboriumköpenyke, 1 alba, 1 karing, 2 vörös ministránsöltözet. *Győr egyházmegye* : *Boldogasszony* : 1 vörös miseruha, 1 ciboriumköpenyke, 2 ministránsöltözet. *Gyulafehérvár-Fogarás egyházmegye*. *Fogarás* : 1 zöld miseruha, 1 velum. *Kassa egyházmegye*. *Bodrogkeresztúr* : 3 kehely kijavítása, 1 vörös miseruha, 1 alba, 2 kék és 2 fekete ministránsöltözet. *Vehéc* : 1 fehér miseruha, 1 oltárcsípke. *Rozsnyó egyházmegye*. *Salgó* : 1 szentségmutató, 2 alba, 6 lavabokendő. *Szepes egyházmegye*. *Csontfalu* : 1 fehér vecsernyepalást, 1 velum, 1 füstölő. *Bosznia*. *Banyaluka* : 1 fehér vecsernyepalást, 1 velum, 3 vállkendő. *Sarajevo* : 1 alba, 1 persely, kehelyruha. *Bukovina*. *Istensegits* : 1 fehér miseruha.

Meghaltak 1911-ben. József Ágnes Ószentivánban, Ábrahám Rozália, Ivánszki P. Irén Barstaszár, Jakab Rozália, Rapp Juszt Karolin Budapest. Almási Apollónia Csütörtökhegy, Árvai János Dunakiliti, Bencsik Anna Tiszaujlak, Bognár Ágnes Pozsonyepérs, Bazi Józsefné Dunakiliti, Bendák Porubec Anna Nagy-Vezekény, Beles Mari Tatárszentgyörgy, Cinege Ferenc Pozsonyepérs, Dara Mária Érkörtvélyes, Domitraris Nándor, Fleischer Katalin, Handlova, Fodor Máris Kalonda, Gáll Katalin Szete, Gyuris István Zsitvaujfal, Hoszmann Katalin Bozovics, Horváth Katalin, Henézi Katalin, Hunyadi Katalin, Hómann Erzsébet Barcs, Hofer Anna, Herc Borbála Bars, Hevér Julis Gyöngyöspata, Kovács Zsuzsanna Balogfalva, Kampis Jánosné Salgótarján, Kincses Istvánné, Kardits Ilona, Klement Ilona Budapest, Kovács Lukács Érsekújvár, Lelkes Mihályné, Lelkes Lajosné Dunakiliti, Lipnicki Szolesánszki Mária Malonya, Luteran Anna Kende, Mayer

ÖRÖKI MŰHELY

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Várkonyi Fidél S. O. Cist.*: Ki kell göngyölni a zászlót! — *Dr. Hanauer István*: A madridi eucharisztikus kongresszusról. — *Tóth Miko*: Az Oltáriszentség és a nők. — *Sik Sándor*: Síró testvérnek. — *Timár Kálmán*: Andechs kincse. — Az élő kenyér. — *Sik Sándor*: Zsoltár a hegyen. — Az Oltáriszentség és a védő. — *Gáspár Pál*: És volt visszaút... — Katonai kérdések. — *Révész István*: Testvérek segítetek. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár* főmunkatárs. *Dinka József*: Gyakori szentáldozás Galgamácsán. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil*. Hangok a gyermekszobából. — Venánciusz, a szentmise kis vértanúja. — Az Oltáriszentség és szűz Mária tisztelete. — Forradalom az oltár előtt. — «Gyermekeim, mit kértek majd szentáldozáskor az Üdvözítőtől?» — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet.

Ki kell göngyölni a zászlót!

A KILENCEDIK kath. nagygyűlésen azt mondta a kongresszus elnöke: «A katolikus kongresszuson elmondott beszédek nem arra valók, hogy általuk szónoki babérokat arassunk, hanem arra hivatottak, hogy mindig újból és újból belekiáltsuk a közönség lelkébe azokat az elveket, melyeknek igazságáról meg vagyunk győződve és mindig újból és újból rámutassunk azokra a sebekre, melyeket gyógyítanunk kell». Csak így érdemes nagygyűlést tartani, ha azok az eszmék az egész magyar katolicizmus tudomására jutnak s ezekkel töltkeznek, ezek szerint irányítja életét. Ezért akarok most a IX. nagygyűléssel kapcsolatban az Eucharisziára vonatkozó néhány gondolatot fölleveníteni. Ezek egyúttal alkalmas előkészületül szolgálhatnak a közeledő idejű nagygyűlésre.

Minden nagygyűlésünkről elmondhatjuk, hogy egyúttal az eucharisztikus Jézus diadalünnepe. Ki kételkedik ezen, ha látja a nagy körmenetet, Krisztus különböző rendű és rangú katonáit égő gyertyával a legfőbb kíséretében végigvonulni a legszebb s legforgalmasabb utcákon, úgy, hogy még a más táborba tartozók is megilletődnek s szívük mélyén megérik, hogy Krisztus igazán király, rex et centrum omnium cordium.

De hogyan függ össze az eucharisztikus körmenet a nagygyűlés elnökének előbb idézett szavaival? Nagyon jól. Mert, t. olvasóim, az eucharisztikus körmenet a nagygyűlés legsikerültebb beszéde. Ennél meggyőzőbben, megnyerőbb módon, szívrehatóbban senki sem beszél. Azért tehát

a legalkalmasabb arra, «hogy újból és újból belekiáltunk a közönség lelkébe azokat az elveket, melyeknek igazságáról meg vagyunk győződve és mindig újból és újból rámutassunk azokra a sebekre, melyeket gyógyítanunk kell.

Ezen elvek az eucharisztikus Jézusban való hit által lesznek életrevalókká. Krisztus az én Uram, Istenem, mindenem. Csakis vele egyesülve élek igazán. Róla, a szőlőtöről leszakítva, száraz vessző vagyok. Krisztus világnézetem középpontja. Az örökkévalóság jegyében élek. Az örök élet gondolata a helyes világnézet alapköve.

A szentségi Jézus a társadalmi betegségek gyógyítója. A mai kor emberének nincs igazi tartalma, üres, sívár a lelke: életébe az Eucharisztia ad igaz tartalmat. A mai kor hitetlen, gyenge, mert nagyon meglazultak erkölcei: az eucharisztikus Üdvözítő tiszta, erős nemzedéket nevel, vinum germinans virgines. A tisztaság az erő forrása. Azért mondhatta Bouillon Gottfried az afőlött csodálkozó emireknek, hogy egyetlen kardcsapással elvágta egy tevének nyakát: «Erős vagyok, mert tiszta vagyok». «Az Eucharishtiában rejlik a titok kulcsa, mint fogjuk nemzetünket, fajunkat regenerálni és a magyar katholicizmust nemzetmentő munkájában diadalra segíteni».¹

Azért tehát nekünk is munkába kell állanunk, hogy az Eucharisztia szeretete a könyvekből és a szöszékről a szívekbe szálljon és minden lélekben napsugaras lelkivilágot teremtsen. Minden egyes lélekben váltsa föl a katakombák korát Nagy Constantin uralma, vagyis ne csak templomainkban imádjuk az angyalok Kenyerét, hanem az ország-világ láttára imádjuk Őt künn az utcán is az eucharisztikus körmeneten. Föl tehát Krisztust szerető lelkek az eucharisztikus körmenetre a XI. kath. nagygyűlésen! Arról meg lehetünk győződve, hogy Tarzicius szerepére vállalkozunk, mert — ha más nem — a sajtó támadásai és gúnyolódásai el nem maradnak. De Krisztusért érnek bennünket s van-e ennél boldogítóbb tudat? Ki kell bonítani s szent büszkélkedéssel lengetni a férfias hitvallás s a katolikus meggyőződés zászlaját.

«Ki kell göngyölni azt a zászlót!
Hadd lengjen nyíltan, szabadon,
Hadd lássa meg jól minden ember
Fönn, lenn és minden oldalon:
Itt a kereszt vitézi vannak,
S az örök város gyermeki,
Harcolni készek félvilággal,
Mely a keresztet megveti.»²

Várkonyi Fidél S. O. Cist.

¹ Kánter Károly Szegeden 1909. aug. ² Mindszenty Gedeon «A szentek unokáihoz».

A madridi eucharisztikus kongresszusról.

LOURDESBÓL indulva öt óra alatt a spanyol határállomásra Szun-ba érkeztünk. Alig szálltunk le a vonatról, jóleső meglepetésben volt részünk. Egy vörössipkás uri ember lépett hozzánk és mint a kongresszus által megbízott tolmács följajnlotta szolgálatait. Sapkáján aranybetűs felírást Congresso Eucharistico viselt. Az ő szives kalauzolásával hamarosan átes-tünk a vámvizsgálás, pénzváltás, jegyváltás nehézségein, elköltöttük az első spanyol ebédet és elindultunk Burgos, onnét másnap Madrid felé.

Madridba éjfélkor értünk. Másnap reggel az utcára lépve, az egész várost már ünnepi díszben láttuk. A processio útvonalán sűrűn voltak fel-állítva a zászlótartó árbocok a piros-sárga-piros színű spanyol nemzeti lobogókkal. Nagyobb távolságokban a két útszélén emelkedő oszlopokhoz erősített és egymáshoz áthajló két óriási palmaág alkotott hatásos kapu-zatot. A házak ablakai nemcsak a processio útvonalán, hanem egészen távolfekvő utcákban is szőnyegekkel voltak díszítve.

Már mielőttünk, az nap délutánján érkezett meg a pápa követe. Aguirre bíboros, toledói érsek, aki ez alkalommal a királyi palotába szállt. A bíboros életszentsége miatt egész Spanyolországban nagy tiszteletben áll. Szent Ferenc rendjéből emelkedett a toledói érseki székre és mint bíboros is egyszerű szerzetes módjára él. Más alkalommal, ha Madridba megy, mindig a franciskánusokhoz száll és a belépők nagy meglepeté-sére előszeretettel helyettesíti a portástestvért. Most azonban kénytelen volt udvari fogaton járni és királyi palotában lakni, mert X. Pius pápa őszent-sége személyét képviselte.

A pápai követ a vasutról udvari fogaton a Santa Cruz plébánia-templomhoz hajtatott, ahol őt a papság fogadta. Innen egyházi körme-nettel vonult az ideiglenesen székesegyházul szolgáló szent Izidor temp-lomhoz, mely ez alkalomra fényesen föl volt díszítve. A székesegyházban felolvasták a pápai beszédet, mely a bíborost a pápa őszentsége helyette-sítésével bizza meg. A madrid-alcala-i püspök üdvözlő szavai és a pápai követ válasza után a pápai követ lakására, a királyi palotába ment.

Szombaton reggel féltizenegykor a pápai követ a készülő félben levő új székesegyháznak már kész altemplomában, mely maga is egy fölséges nagy templom, üdvözölte a bold. Szűznek a főoltár fölött oszlopon álló madridi régi kegyképet, a Nuestra Senora de la Almudena-t. Este öt óra-kor fogadás volt a bíborosnál a királyi palotában, ahol tiszteletére meg-jelentek a kongresszuson jelenlevő előkelő egyháziak. A világi méltóságok fogadása vasárnap délután 3 órakor volt.

Vasárnap reggel kezdődtek a közös szent áldozások, amelyek a város összes nagyobb templomaiban a kongresszus egész ideje alatt tartattak.

Minden templomban egy püspök tartotta a szentmisét és másik beszédet mondott az Oltáriszentségről. Vasárnap a fiúk áldoztak, hétfőn a lányok, kedden a nők, szerdán a férfiak és csütörtökön reggel az El Retiro parkban újból a gyermekek, 20.000 fiú és leány egyszerre. Ez az áldozata 20.000 gyermeknek szabad ég alatt a park pázsitján volt a kongresszusnak legmegindítóbb jelenete.

A megnyitó istentiszteletet vasárnap délelőtt féltizenegykor az épülő székesegyház altemplomába a madrid-alcalai püspök tartotta. Jelen volt az udvar, az összes egyházi és világi méltóságok és a hívők óriási serege, melynek nagy része a templomból az utcára szorult. Mise végeztével az egész közönség nagy lelkesedéssel a karral együtt énekelte az Oltáriszentség új himnuszát, melyet Busca, a capella isidoriana karmestere erre az alkalomra szerzett: Cantemos al amor, de los amores, Cantemos al Señor.

Este 6 órára volt kitűzve a megnyitó ülés, de már 5 órakor a legutolsó hely is el volt foglalva, úgy hogy sok ezer ember csak a templom előtti téren tolongva láthatta az egymásután udvari hintókon érkező előkelőségeket. A nyilvános ülések színhelyéül Madrid egyik legszebb templom San Pranciteo el grande szolgált. A gyönyörű templom egy hatalmas kupolából áll, amely körül, a főszentélyen kívül, hat kis kupolás kápolna csoportosul. A főszentély az elnökségnek, püspököknek és az előkelő egyháziaknak volt fenntartva. A hatalmas szószék magában a hajóban volt felállítva.

A megnyitó ülésen a Veni Sancte éneklése után az üdvözlések következtek. Legkimagaslóbb pontja a király képviselőjének, Don Carlos infansnak beszéde volt, mellyel a pápai követet és a kongresszust a király nevében üdvözölte.

A második nyilvános ülés hétfőn délelőtt féltizenegykor volt ugyanazon a helyen. A ciliciai örmény patriarka, aki délelőtt az örmény szerzetás szerint misét mondott, az örmény háztartásról tartott előadást. Utána Bruchesi montreali érsek a tavali montreali nemzetközi eucharisztikus kongresszus eredményeiről számolt be. A harmadik előadó Almaraz y Santos sevillai érsek, aki a szülők, tanítók és írók kötelességeit fejtegette a mindennapi áldozással szemben. Ezután Montes de Oca y Obregon San-Louis de Posesi-i (Mexico) püspök fejtegette, hogy az eucharisztia összekötő kapcsolatot képez a népek és nemzetek, az ó- és az új-világ között. Az utolsó szónok Ballette lourdesi chaplain a lourdesi eucharisztikus csodákról tartott előadást.

A harmadik nyilvános ülésen, kedden délelőtt féltizenegykor Brissant, a bruxellesi főlebbezési törvényszék ügyésze beszédében Spanyolország katolikus multját dicsőítette és kiemelte azt a nagy küzdelmet, amit a judaiz-

mus és a vallástalanság ellen folytatott. Utána az egyetlen jelentkező portugaliai főpap, a bejai püspök emelt szót és röviden megemlékezve a portugaliai állapotokról azt fejtegette, hogy a mindennapi áldozás lesz a népek megmentője. Majd a lugo-i püspök beszélt, akinek székvárosát a spanyolok az eucharistia városának nevezik, mert székesegyházában az Oltáriszentség éjjel-nappal állandóan ki van téve imáadásra. Ezután de Mun gróf munkatársa, Pouttaint, a párisi főtörvényszék ügyésze fejtegette az Oltáriszentség szociális hatásait. Az ülés utolsó szónoka is világi ember volt, Pidal márki

Aguirre biboros pápai követ.

beszédének az volt alapgondolata, hogy az Oltáriszentség a kereszténység életének a középpontja, mely az egyénbe életet áraszt.

Szerdán délután, jóval négy óra után, amikorra jelezve volt, kezdődött a nyilvános záró ülés. Az első szónok ismét az örmény patriarka volt. Utána a spanyolok legnagyobb szónoka: Don Luis Calpena lépett a szószékre és beszédével, mely az ékesen szóló spanyoloknál is esemény számba ment, egészen magával ragadta a hallgatóságot. Beszédének, melyet másnap a lapok teljes szövegében hoztak, az volt tárgya, hogy Jézus nélkül semmiféle kultúra sem képes fenntartani a szo-

ciális rendet. Beszéde óriási lelkesedést keltett. Utána nagy tetszést aratott a német Webel, cassel-i hittanár spanyol beszéde is. Vaudon abbé francia nyelven fejtegette az eucharisztikus kongresszusok eredetét, amelyeknek gondolatát tegelőször Tamitier kisasszony vetette föl. Az óra hétre járt, mikor megharsant a királyhymnus és a templomban megjelent a király, jobbján a királynéval. Miután a felségek helyet foglaltak, a kongresszus befejeztével az egyes nemzetek képviselői léptek a szószékre és üdvözölték a kongresszust. Utoljára a király emelkedett szólásra és rövid, de meleg szavakkal vallomást tett az Oltáriszentség hitéről és szeretetéről, megköszönte az idegen nemzetbelieknek közreműködését és ragaszkodását fejezte ki őszentsége iránt és magára, családjára, népeire áldását kérte. A király beszédére röviden válaszolt a pápai követ, áldást adott és az eucharisztikus hymnus éneklése mellett oszlott szét a páratlanul szép gyülekezet.

A nyilvános üléseken kívül nagy számmal voltak szakosztályi ülések is, melyeket a város különböző pontjain tartottak. Külön szakosztálya volt a spanyolnyelvűeknek, a franciáknak, olaszoknak, angoloknak, ireknek és németeknek. A németekkel együtt tartották az osztrákok is gyűléseit. Magyarországból mindössze hatan voltunk jelen, így szakosztályt nem alkothattunk, sőt, sajnos, Magyarország hivatalos képviselőtéről sem történt semminemű gondoskodás.

A szakosztályi ülések sorában föl kell említenem a hétfőn este a királyi színházban certamen literale címen tartott irodalmi estélyt, amelyen az Oltáriszentségre vonatkozó irodalmi műveket jutalmazták, vetített képekkel bemutatták Spanyolország eucharisztikus nevezetességeit és végre a sevillai székesegyházi táncos fiúk, az ú. n. seizes mutatták be táncukat.

A kongresszus fénypontja június 29-iki nagy processzió volt. A processzió kiindulási pontjául a belváros egyik végén, Prado-múzeum mögött az El Retiro-park elején fekvő San Jeronimo templom szolgált, végpontja pedig a belváros másik végpontján fekvő királyi palota, ahova a processzió az egész belvárost átlószerűen átszelő Calle Alcalá és ennek a Puerta del Sol-on túl következő folytatása, a Calle Mayor szolgált. A processzió méreteiről némi fogalmat nyújthat az, hogy kezdete $\frac{3}{45}$ -kor, a vége pedig $\frac{3}{48}$ -kor ért a királyi palotához. Az útvonal hosszában 10.000 főnyi katonaság mindenféle fegyvernemből állt sorfalat. A processzió részletes leírását a napilapok hozták. Hasonló körmenetektől főkép az udvar, az állami és katonai hatóságok részvétele által különbözött. A spanyol eucharisztikus körmeneteknek érdekes különlegessége az ú. n. custodia. Az Oltáriszentséget nem maga a celebráló pap viszi, hanem egy e célra készült nagy állványra van helyezve, melyet emberek rudon visznek. A madridi custodia pedig egy főséges emelvény tetején trónussal az Oltáriszentség szá-

mára, amely négy hatalmas keréken jár. Ezt történelmi ruhákba öltözött templomszolgák húzták és tolták. Ezt a custodiát még egy nyolc ló által vont gyönyörű dízkocsi is kíséri, amelyben senki sem foglal helyet, kizáró-

Az Oltáriszentség diadalútja Madridban.

lag az Oltáriszentség tiszteletére szolgál és azt Madridban minden körmeneten kíséri.

Az Oltáriszentség custodiája mögött jött a pápai követ, a többi püspökök közvetlenül az Oltáriszentség előtt haladtak. A menetet husz dízhintó zárta be, az alcaldeé (polgármester) és a spanyol arisztokráciáé, amelyek üresen követték az Oltáriszentséget.

A menet útközben csak egy helyen állt meg, a Castelar-téren. Itt szőnyegekkal díszített gyönyörű oltár emelkedett, amelyről a pápai követ az Oltáriszentséggel áldást adott. Itt a sevillai táncosfiúk, a seizes is bemutatták hódolatukat az Oltáriszentség előtt.

A processzió teljes kifejlődését a királyi palota Piazza de Armeria nevű udvarán érte el. Ezt az udvart, jobban mondva óriási térséget három oldalról a palota homlokzata és annak két előrenyúló szárnya fogja be, a negyedik oldal szabad és díszes vasráccsal van kerítve. A palota két előnyúló szárnya elejétől végig pompás lecsüngő gobelinekkel volt díszítve. Ide vonult föl az egész processzió, melynek résztvevőit 60—80.000-re, csupa férfi, becsültük. Az óriási embertömeg szép rendben sorakozott és fölöttük egész zászlóerdő, néhány ezer kisebb-nagyobb zászló lengett. A király, a két királyné és az egész udvar a palota erkélyéről gyönyörködött a páratlan látványban és várta a szentség megérkezését. Amint a custodia begördült a Piazza de Armeria-ra az egész udvar lejött a palota kapujához és a padlózatot fedő szőnyegen térdelve fogadta Ő felségét, Sa. Mayestad, mint a spanyol az Oltáriszentséget nevezi. Az egész udvar által kísérve vitte a pápai követ az Oltáriszentséget a trónterembe, innét a palota erkélyére, a honnét áldást adott az egész népre. Áldás alatt az éjjeli adoratorok, akik a téren keresztalakban voltak elhelyezve, magasra föltartották égő gyertyáikat. Áldás után ugyanezzel a fényes kísérettel vitte a pápai követ az Oltáriszentséget a palota kápolnájában és ott a tabernaculumba helyezte. Ezzel a fölséges körmenet véget ért.

A kongresszus befejezéséül két kirándulás szolgált a Toledoba és az Escorialba.

Toledo, a régi góth birodalom székvárosa és Spanyolország primásának székhelye, dicső multa tekinthet vissza. Festői fekvése, bámulatos székesegyháza és egyéb műemlékei ma is nagy vonzerőt gyakorolnak az utazóra és alig van utas, aki Madridig eljutott, hogy meg nem látogatná a kietlen, hanyatló régi várost. A város egyik nevezetessége a mozarab liturgia, amely még a góth időkben maradt fenn és mint liturgikus régiséget a székesegyháznak egyik kápolnájában, a capilla mozarabe-ban ma is még föntartanak. Pénteken, június 30-án a kongresszus tagjainak egy része külön vonatokon, ide Toledoba zárandokolt, hogy megtekintse a város nevezetességeit és hogy meglássa a híres mozarab liturgiát.

Szombaton pedig az Escorialba, a nagy nemzeti szentélybe szállították külön vonatok a kongresszuson nagy számban jelenlévő adoradores nocturnos, éjjeli adoratorokat. Este 10 órakor kezdődött az óriási templomban az adoráció, amely hajnali 3 óráig tartott. Ekkor szentmise következett, amelyen az adoratorok áldoztak. Ezzel a hatalmas hódolattal vettek búcsut az eucharisztikus kongresszustól.

Az eucharisztikus kongresszusok mindig mély nyomokat hagynak hátra abban az országban, amelyben őket tartják. Madridban Bruchesi montreali érsek számolt be a montreali kongresszus áldásairól. A jövő évi bécsi kongresszuson kétségkívül már be fognak számolni a spanyolok is a madridi kongresszus eredményeiről. Mik lesznek eredményei? Spanyolország nagy beteg és a vallásosságot is nagy veszélyek fenyegetik. Rá jöttek-e erre a spanyolok? A jövő fogja megmutatni. A madridi kongresszus mindenesetre bő alkalmat adott.

Dr. Hanauer István.

Az Oltáriszentség és a nők.

HONNÉT a gyöngye nemben az a lelki erő, mely azon erények gyakorlására szükséges, amelyeknek oly ragyogó példát halmaztuk föl már eddig is?!

Tulajdonképen e kérdést föl sem kellene vetnem, mert a helyes felelet megokolása bölcselkedésbe és hittani fejtegetésbe bonyolítana, ami nem volt szándékomban.

Ez alkalommal csak azt az egy jelenséget emelem ki a nők jellemvonásából, amely kétségtelenül felöltő, hogy t. i. a vallásos, az erényes törekvésű nők, az említett óvoszereken és eszközökön kívül, kiváló szeretettel és tisztelettel viseltetnek az Oltáriszentség iránt.

Azt vélem, hogy erényességöknek legalább egyik forrását itt kell keresnünk.

Pazzi szent Magdolna korán reggel, détbén és este, sőt a nap folytán is többször, ha tehetette, az Oltáriszentségben rejlő Jézushoz sietett, őt imálandó. Ő ez áhitatot ismerőseinek és barátnőinek is fölötte ajánlotta, azt mondván: «A barát többször meglátogatja barátját, jó reggelt, jó estét, vagy jó éjt kíván neki, semmi alkalmat sem mulaszt el, hogy vele szólhasson. Látogasd meg tehát te is így az Urat az Oltáriszentségben, ha ügyeid azt engedik. Meglátod, hogy az imádság az oltár előtt szerfölött fogja benned a szeretetet növelni!»

Szent Klára életében ezeket olvassuk: Ferdinánd spanyol király Spoleto völgyét, mely a szentszékhez tartozott, haddal pusztította. Hadserege között sok szaracén és más hitetlen volt. Midőn e vad sereg Assizsi városát ostromolta, és a város azon falára, mellyel tőszomszédságban volt Klára zárdája, már fölmásztak, Klára fekvő beteg lévén, a zárdakapuhoz vitette magát és azon edényt is, melyben az Oltáriszentség volt. Itt a kapunál földre borult az Oltáriszentség előtt és forró könnyek közt így fohászodott: «Lehetséges-e Uram, hogy a te hű szolgálóid, kik itt egybegyül-

tek és kiket te szeretetedben fölneveltél, a hitetlenek kezeibe essenek? Ne engedd Uram a vad állatoknak hű arádat és szolgálódat, kiket drága véreddel megváltottál!» — Az ellenség egyrésze valóban azonnal futásnak eredt, egy része elszédült és a falakról lehullott. — A zárda meg volt mentve.

Feria grófnő, ki Avila atyától nyert oktatást az erényesség tudományában, miután szent Klára szerzetébe lépett, fölötte sokáig szokott az Oltáriszentség előtt tartózkodni, amiért is az Oltáriszentség arájának nevezetett. Egykor kérdezte, hogy mit csinál egész órákig az Oltáriszentség előtt, azt felelte: «Én egy egész örökkévalóságon át is szüntelenül ott mulathatnék; hisz nem Istent találjuk-e ezen drágalátos szentségben, Ot, akiben egykor a mennyben a szentek egész boldogságukat lelik? Boldog Isten! azt kérdik, mit lehet ott csinálni? Szeretni, áldani, hálálkodni, kérni. Mit csinál a szegény a gazdagnak jelenlétében, a beteg az orvosnál, mit a forrásnál a szarvas, az éhes a dúsan megrakott asztalnál? A testi ember nem érti az istenieket». (Mendl. II. 53.)

Szent Teréz azt mondja: «Nem mindenkinek jut az a szerencse, hogy a királlyal beszélhessen, legfőlebb azt remélheti, hogy kérelmét egy harmadik személy által eléje terjesztheti; de hogy veled beszélhessünk, oh dicsőség királya! ahhoz nincs szükségünk közvetítőre, te mindig készen vagy mindnyájunkat a drágalátos Oltáriszentségben meghallgatni. Mindenki, aki csak akarja, itt mindenkor megtalálhat, s a legbizalmasabban beszélhet veled. És ha végre nagy bajosan be is juthat valaki a királyhoz, mily sokba kerül ez? mily ritka szerencse! De veled, én Istenem, minden ember beszélhet ezen szentségben, éjjel-nappal és ahányszor csak akar».

Szent Teréz, testvéreinek is ezen tanácsot adta: «A szent áldozás után Jézus úgy van jelen szívünkben, mintha az irgalom trónusán ülne, hogy kegyelmeiben részesítsen. Mintegy így szól: Mit akarsz, hogy veled tegyek? Azért ezen jó alkalmat nem szabad elszalasztani, hanem sziveinket előtte föl kell tárnunk». (Mendl. II. 77.)

Tóth Mike.

SÍRÓ TESTVÉRNEK

Testvér, én érzem, a lelked remeg,
Pillád nehéz, nagy könnyek égetik.
— Testvér, melletted áll a Krisztus.
Testvér, töröld le könnyeid.

Nehéz, nehéz, fojtó a fájdalom,
Rául a szívre, mint az éj sötétje.
Búsan, bágyadtan, elapadtan:
Testvér, nézz föl a fényes égre.

Csaló a könnycsepp. Hazug a halál.
Látom a lángját egy nagyfényességnek.
A szeretet nagyobb, mint a halál,
A szeretet az élet, élet.

A fájdalom óriás titka ez:
Isten csókol meg, ha a lelkünk reszket.
— Testvér, melletted áll a Krisztus.
Testvér, csókold meg a keresztet.

Sik Sándor.

Andechs kincse

(Folytatás.)

5. Szentséges kápolna.

AZ ANDECHSI kegyhely kettős jellege — a Boldogságos Szűz s a legméltóltárízsentség kegyhelye — a templomnak építészeti stíljében is kifejezésre jut. Maga a templom ugyanis mai alakjában (átalakítása a XVIII. századból való) a rokokó-stíl káprázatos díszítéseivel pompázik; a hozzá tartozó szentséges kápolna ellenben mindmáig eredeti alakjában, gót stílusban, vagyon fenntartva.

A szentséges kápolna a templomnak egyik emeleti oldalkápolnája; keskeny lépcsőzet vezet fel hozzá. A kápolnát még a középkorból származó kovácsolt vasajtó zárja, melynek bonyolult szerkezetű závarzata nyújtott biztonságot a kápolnában fölhalmozott szent ereklyéknek. Ám lépünk be a szent helyre!

Az alacsony boltozatú, sötétes kápolnában elsőben is a szent ostyák oltára vonja magára a figyelmet. Itt őrzik a három csodás ostyát a díszes szentségtartóban, mely a XV. századi ötvösművészetnek valóságos remeke.

A kápolna bejárata fölött három régi kép huzódik meg a félhomályban; figyelemreméltóak, mivelhogy a csodás ostyák történetére vonatkoznak. A Nagy szent Gergely pápát, illetve szent Leó pápát föltüntető fatáblás képek eredetileg egy szárnyas oltárnak a festményei. A III. Albert herceg bőkezűségéből emelt templomnak egyik oltára 1458-ban szent Gergely tiszteletére lőn, szentelve; ezen az oltáron lehettek régente az említett képek.

A középső festmény szent Gergely pápa miséjét tünteti föl. A képen oltár látható, a háttérben pedig csúcsives templom mellékhajója, melynek magas ablakain át megtört fény szüremlik át. Elöl az oltár körül térdreboruló hívők serege, a különböző társadalmi osztályokat képviselve. Az oltárnál Gergely pápa a szent ostya fölé hajolva a néppel egyetemben hő imával ostromolja az Úr Jézust, hogy csodával tegyen tanubizonyságot valószínűs jelenlétéről az Oltárízsentségben.

A szárnyképek egyike ugyancsak szent Gergely pápát tünteti föl ülő helyzetben, kezében a róla elnevezett két szentostyával; a háttérben pedig városrészlet látható. A másik kép IX. Leót ábrázolja, szintén ülő helyzetben; kezében az a szentostya, melyet ő hozott Németországba; a háttérben egy szárnyas oltár.

A kisebb képeknek — mint behajtható szárnyaknak — hátlapján Andechs nevezetesebb ereklyéi vannak feltüntetve egyes csoportosításban.

Ezen régi oltárképekben a műtörténészek a müncheni iskola alkotásaira vélnek ismerni. Gondos kidolgozás jellemzi a főképet. A szárnyképek

már egyszerűbb kivitelűek; a még jobb állapotban fennmaradt Leo-képen mindamellett figyelemmel volt a művész a mélységi tagolásra is.¹

A festmények alkalmasak voltak arra, hogy a kegyhelyre zárandókló irástudatlan nép előtt megérzésktsék a csodás ostyáknak a szószékről hallott történetét.

Manapság a templom galleriáján körülfutó képsorozat tárja elénk a kegyhely történetét. A képek közül több vonatkozik a szentostyákra. A kezdetleges kivitelű képek a templomnak régebbi, az 1669. évi tűzvészkor elpusztult képsorozatát utánozzák, s művészi beccsel nem bírnak.

Még egy festmény vonatkozik Andechs főkincsére: a szentséges kápolna külső falán levő kép. Az újabb időből származó falfestmény a csodás ostyákat ábrázolja, a szentségtartó előtt térdreboruló angyalokkal. Ez az igénytelen falfestmény fölhívja a látogatók figyelmét a kápolna nevezetes ereklyéjére.

A szentséges kápolna egyúttal a templom kincstárául is szolgál. Itt őrzik azt a sok-sok szent ereklyét, miket a letűnt századoknak vallásos kegyelete halmozott össze Andechsban.

Andechs nemcsak mint az Oltáriszentségnek kegyhelye, hanem magyar vonatkozásai miatt is vonzott engem. 1907. július 21-én fordultam meg Andechsban. Jeles alkalom vitt oda; ugyanis abban az esztendőben ünnepelte a világegyház Árpádházi szent Erzsébet születésének hétszázados évfordulóját. Szent Erzsébetünknek nevét pedig mennyi emlék hirdeti Andechsban!

A hagyomány szerint szent Erzsébet özvegysége idején megfordult Andechsban. Szent Erzsébetnek emlékét máig is őrzik a kegyhelyen a helyi mondákon kívül a tőle származó emléktárgyak és ereklyék. Az emléktárgyak közül műtörténeti szempontból is nevezetes szent Erzsébetnek mellkeresztje.

Az andechsi kegyhelynek szent Erzsébet az egyik védőszentje. 1907-ben, szeptember 8—10. napjain az andechsi szent hegyre zárandóklókat el a bajor katolikusok, nemzeti kegyelettel ünnepelve szent Erzsébetet a hétszázados jubileum alkalmából.

Az andechsi kegyhelyhez fűződik még a szabadságharc korának egyik kevésbé ismert eseménye. 1849-ben, mikor még javában folyt a szabadságharc, Jarke udvari tanácsos Bécsből elzarándokolt Andechsba s megújította a Habsburg-ház fogadalmi gyertyáját. Természetesen a császári hadak győzedelméért imádkozott a kegyhelyen.²

Timár Kálmán.

¹ Heldwein: Aus Kirche und Kloster Andechs. 1907. 10—14. l.

² V. ö. Sattler i. m. 844. l.

Az élő kenyér.

HITÜNK legnagyobb, legmélyebb titka maga az *Isten*. Nem mintha Isten magában véve titok volna, mert hiszen világosság az Isten s nincs benne sötétség, de titok a mi véges, gyenge értelmünk számára, mely az isteni világosság teljességét felfogni nem képes s Isten lényébe nem hatol be még a kinyilatkoztatás után sem, mert a kinyilatkoztatásban is fennmaradnak az istenség titkai, végtelen *hatalma*, *bölcsessége* és *jósága*.

Előbünk tárulnak ezek már a természetes kinyilatkoztatásban. Mert ki fürkészheti ki a teremtő erőt, mely a millió lényeket teremté, melyek a világegyetemet betöltik, mely a naprendszert teremté, halhatatlan lelkeket hozott világra, melyek értelme tovább terjed, mint a csillagok világa, mert áthatol azokon, akarata hatalmasabb, mint a legerősebb természeti erők, mert azokat is hatalmába hajtja? Tied a hatalom mindörökké, mondja az Irás, s ki állna ellen a Te karod hatalmának? mint a porszem előtted a föld, mint a reggeli harmat csöppje, mely földre hull. Ép oly kifürkészhetlen Isten bölcsessége, mely e végtelen egésznek minden részeit beosztá s mindent mérték, szám, súly szerint elrendezett.

És minden az Isten szeretetéről szól hozzánk: szeretet mindazt, ami van és semmit sem gyűlölsz, amit alkottál, mondja a Bölcsesség könyve, mert semmit sem alkottál, vagy teremtél gyűlöletből. Mindnyáján könyörülsz, mert mindent megtehetsz s elnéző vagy az emberek bűnével szemben, ha bűnbánatot látsz. Uram, ki a lelkeket szereted, megkimélsz mindeneket, mert mind a tiéd. Ó Uram, mily jó s édes a te lelked mindenedben!

De Isten akarata kezdettől fogva egy magasabb teremtésre irányult, mely hatalmát, bölcsességét és irgalmát még sokkal nagyobb mértékben nyilatkoztassa ki, de egyúttal azok titkát még mélyebben elrejtse. A bűnbetésre következő megváltás isteni művében az Isten irgalmas szeretetének titka megmagyarázhatlan. De az Isten hatalmának titka is növekedett tartalomban és jelentőségben. Mert nagyobb hatalom volt szükséges ahhoz: az emberbe a természetfölötti élet csiráját oltani, mint természetes erőivel felruházni, az elbukott embert a bűn s a bűn atyja szolgaságából kiragadva ismét Isten gyermekévé tenni, mint őt teremteni. Ki fürkészi ki e hatalmat? S mint vezeti Isten bölcsessége az emberi nemet üdvösségre Krisztusban: az egyiket a pogányság árnyékán, a másikat a törvény igáján át vezeti, mindent elzárva a hitelenségben, hogy mindnyáján megkönyörüljön. Aki az emberiség vallási történeteinek rejtélyeit fürkészi, az együtt kiált fel sz. Pállal: ó Isten bölcsessége gazdagságának mélysége! Mily megfoghatlanok az ő ítéletei s kifürkészhetlenek az ő utai! mert ki ismerte

fel az Úr értelmét, vagy ki adott neki tanácsot, vagy ki adott neki elsőbb valamit, hogy azt visszakapja? Ő tőle és ő általa és ő benne van minden, övé a dicsőség mindörökké!

Az Isten hatalma, bölcsessége és irgalma egyesült, hogy az idők teljében véghezvigye az emberiség vallási történetének nagy cselekedetét: a *Krisztus keresztáldozatját*, a legnagyobb isteni titkot. Nincs a természetes emberi értelem számára a világtörténelem millió és millió eseményei közt egy is, mely titokzatosabb volna, mint Isten fiának feláldozása a Kálvárián, melyet a római helytartó parancsára római katonák hajtanak végre, de az értelmi szerzők a zsidó nép főpapjai, írástudói, farizeusai: a máskor mindig harcban álló hivatalos zsidóság és pogányság leghatalmasabb képviselőinek együttműködése.

De aki hívő lélekkel áll a Golgotán s elmélyed az ó- és újszövetség kinyilatkoztatásának tartalmába, megszívleli a katolikus Egyház tanítását Krisztus megváltó művéről, méltányolja a kereszténységnek ez esemény tartalmáról s jelentőségéről tett kétezeréves tanúságát, az az áthatlan titok dacára maga is felfogja e tartalmat és jelentőséget, felismeri a Krisztus keresztáldozatában az antik emberiség engesztelő áldozat utáni vágyának beteljesedését, mely minden a kereszténység előtti vallás lényegét teszi. A csöpp vért, mely megváltja őket a bűntől s az erkölcsi haláltól, nem találták meg, hiába keresték véres áldozatokban, még emberáldozatban is. Hiszen az antik pogányvilág az első ember fiának ivadéka volt, kinek áldozata nem volt kedves Isten előtt s ezért irigységből testvérének gyilkosa lón s e véres tett után kezdé hosszú és fáradtságos bolyongását a világban s a világi kulturában, mely őt és utódait mindig távolabb vezette Istentől. És a pogány emberiség mégis évezredek át megőrizte e vágyat, lehetett-e ez a vágy s a vele járó mondhatlan fájdalom mindhiábavaló?

Az ó-szövetség könyveiben mind világosabban s határozottabban lép föl az igazi engesztelő áldozat isteni ígérete, egyrészt az ó-szövetség előképes áldozatai által, kezdve Ábel áldozatától egész a jeruzsálemi templom udvarában bemutatott véres áldozatokig, másrészt a megváltás ígéretének ismétlése által, kezdve az ősevangéliumtól, mely egy asszony magzatját igéri, ki a kigyónak fejét ej fogja tiporni, egészen Izájás prófétaig, aki élénk állítja a fájdalmak emberét, ki magára veszi a mi bűneinket s saját életét áldozza fel a bűnös emberiségért engesztelő áldozatul.

Hogy a Krisztus keresztáldozata az igazi engesztelő áldozat ígéretének a beteljesedése, ezt tanúsítja az új-szövetség s ez épen a kereszténység alapvető ténye. Jézusnak nevezd őt, mondja az angyal szent Józsefnek, mert megváltja népét bűneiktől. Ma született a ti Megváltótok, az Úr Krisztus, mondja az angyal a pásztoroknak. Ime az Isten báránya, ki el-

veszi a világnak bűneit, így mutat rá Ker. szent János. És Krisztus maga is azt vallja magáról: azért jött az ember fia, hogy életét adja megváltásul sokakért. Önként adta oda életét: életemet adom juhaimért... senki sem veszi el tőlem, hanem önként adom oda, mert hatalmam van azt odaadni s ismét visszavenni. E parancsolatot vettem Atyámtól. E parancsolatot hajtotta végre, mikor engedelmes volt mindhalálíig, egészen a keresztalálíig. A keresztalált tartja szem elótt szent Pál, mikor azt mondja: Krisztus szeretett bennünket s értünk adta magát át Istennek áldozatul, pár sorral alább pedig: Krisztus szerette az Egyházat s önmagát adá érette, hogy megszentelje s megtisztítsa a vérkereszttségben az élet ígéje által. A galatabeliekhez pedig íy ír: az Isten Fiában való hitben élek, aki szeretett engem s önmagát áldozta fel érettem. Péter pedig azt írja: Krisztusnak, a szeplótlén báránynak drága vérével vagytok megváltva. Szentírásí alapon ismerjük fel tehát, hogy Krisztus áldozati halála a legnagyobb isteni titok. De tekintsünk fel magunk a Megfeszítetthez! Minden szeretetet fejez ki rajta, a töviskoronázta fej, a szögekkel átvert kezek és lábák, nyílt oldalsebe, lándzsával átdöfött szíve! valóban a fájdalmak embere, kihez hasonlót sem azelőtt, sem azóta nem látott a világ. Az angyalok nyelve nem elég kifejező e fájdalmat leírni. Izájás próféta íy rajzolja: alakja s szépsége nincs, látják őt, de nincs többé alakja, nem vágyódnak utána, a megvetett után, az emberek leghitványabbja, a fájdalmak embere után, aki ismeri a gyöngeséget, szegényből elfedi arcát, azért nem is tekintünk reá. Mily képet rajzolt volna róla a hatalmas szavu próféta, ha látta volna vért izzadni a getsemáni kertben, ha látta volna elfogatását, amint a katonák meggyalázzák, megostorozzák, tövissel koronázzák, ha látta volna, mint cipeli a keresztet s háromszor roskad össze a kereszt súlya alatt, ha látta volna a keresztrefeszítést. A testi fájdalomhoz járulnak a lelkiek: Judás árulása, a halálfélelem a getsemáni kertben, a tanítványok futása, Péter tagadása, a zsidó nép hálátlansága, a farizeusok s írástudók gúnyja s a mindennél nagyobb lelki fájdalom, mely a keresztre feszített ajkaira a zsoltáros szavait adja: Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?

Mind e testi s lelki fájdalmakat az Atya írántí engedelmességből s szabad elhatározásból magára vette Krisztus, nem hogy saját bűneiért mutasson be áldozatot, mert ő szent, büntelen, szeplótlén volt, hanem tiszta szeretetből az emberiség íránt, írántad és írántam és mindnyájunk íránt. Engem, szegény bűmöst szeretett s érettem áldozta fel magát, ez a szeretet valóban kifürkészhetlen titok, mely mind az isteni titkokat magába zárja. Ha e titkot kifürkészhetők, íy az egész mindenség, a természet s az ember világa nem volna többé titok elóttünk, az Istenség mélységei árulnának fel elóttünk!

ZSOLTÁR A HEGYEN

Allok a Tábor-hegy felett.
És éneket mondok az Úrnak.
Hegyi zsoltárt énekelek.
Hangoszávút, magasanszállót,
Áradót és szerelmeset.
Igék, zengők, szerelmesek,
Ajkamra omolva tólnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak.

Az Úr hallgatja szavamat.
Enyém, magamé most az Isten!
Az örök folyók belém omlanak,
Az örök tüzek nekem égnek.
És belőlem ragyog a nap.
A végtelen csillaghadak
Tűzre az én füzemen gyúlnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak.

Enyém az Úr! Enyém az Úr!
Engem most megcsókol az Isten,
Tüzesen, olthatatlanul.
Minden gyönyört lelkembe csókol,
Míg lelkem megmámorosul.
Nagy, égő könnyem egyre hull.
Nagy, égő rózsák egyre hullnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak.

Minden dalol. Minden ragyog.
Minden az én dalomra reszket.
Most lelkem mindent egybefog.
A Tábor-hegyről égrezengő
Énekes, hangos száj vagyok.
Új, szent dalok, égő dalok
A lelkemen, szikrázva gyúlnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak. *Sik Sándor.*

Az Oltáriszentség és a véderő.

SOK KATONÁT láttam már, kik oly közönyösen mentek el az Oltáriszentség mellett, akár az útszéli tuskó mellett. Barátom! Tudod-e, mi az Oltáriszentség? Krisztus Jézus szent teste és vére. Az Oltáriszentségben jelen van Jézus az ő istenségével és emberségével, azért imádni kell Őt s előtte térdet hajtani. Ha tehát bemégsz a templomba, ha a pap az Oltáriszentséget a beteghez viszi, vagy valahányszor elhaladsz az Oltáriszentség előtt, térdelj le és add meg az Uradnak-Istenednek, a legfőbb Hadúrnak a köteles tiszteletet. Napoleon 1802-ben ily rendeletet adott ki: «A hadsereg az Oltáriszentség előtt adja meg az előírt tisztelgést.» Ugyanezt írja elő a Dienst-Regl. és az Utasítás. Ne szégyeld, barátom, Krisztusodat megvallani.

Az Oltáriszentség a szentmisében áldozat. Krisztus meghalt érettünk a keresztfán s ezen áldozatot fölujtja a szentmisében, azért minden katolikus hadfinak ezen áldozaton részt kell vennie. El ne mulaszd, barátom, vásár- és ünnepnapokon a szentmisét. Kérj engedelmet, menj el és ajtatosan imádkozzál. Tartsd meg te is azt, amit a szentesi csendőröknek parancsolt 1902-ben Hunyetz csendőrparancsnok: «A vallás tanítja, hogy nagy bűn az, ha valaki igaz ok nélkül vásár- és ünnepnap nem jár el a szentmisére. Azért óhajtom, hogy a szolgálatmentes legénység rendesen

eljárjon a templomba s ott imádkozzék. Az altisztek járjanak elő jó példával. Hiszem, hogy Isten megsegíti csendőreimet».

Az Oltáriszentség eledel is a szent áldozásban. Jézus Krisztus, az Isten Fia annyira szeret minket, hogy velünk a legbensőbbben akar egyesülni a szentáldozásban. El ne felejtöd: katonai becsületed követeli, hogy mindig méltón fogadd szivedbe a legfőbb Hadurat, vagyis halálos bűn ne legyen lelkedden akkor, midőn áldozol. Végezz tehát előbb jó gyónást s készülj el méltón Urad vételére (a 37. oldalon).

Minél többször gyónsz és áldozol, annál derekabb katona és becsületesebb ember válik belőled. II. Rákóczi Ferenc, a keresztény hős s nagy fejedelem minden vasárnap áldozott. Ez volt vigasza, ereje s boldogsága. A gyakori áldozás tette lelkét naggyá. Nem tudnál, édes barátom, te is időt szakítani magadnak, hogy havonként vagy hetenként legalább egyszer áldozál? Időt tudnál szakítani, de hogy erős akaratod van-e, meg nagy szeretet Isten iránt, arra csak te tudsz választ adni.

Reviczky katonai imakönyvéből.

És volt visszaút...

Egy ősz író ifjúkori jegyzeteiből.

AXVIII. ZSOLTÁRBAN olvasom: delicta quis intelligit. Különös súllyal hatott lelkembe a kérdés: a bűnt ki érti? És e kérdés úgy cseng, hogy a felelet is benne van: Nincs értelme a bűnnek. Nincs maradandó célja, a bűn történelmi részének pedig így igazán nincs értelme! Élvezel? Hiszen Epikúrosz is tovább jutott, mert azt mondotta: élvezz, de ne feledd célodat; élvezz, de örömet válogasd meg. Coronemus nos rosis, igen, de igazi legyen az a rózsá és ne mesterséges! Itt hangoztassátok, hogy vissza a természethez! Ne parfüm-ös papiros-rózsát adj, hanem töről metszett harmatos, tövises rózsát adj, töről metszett harmatos, tövises rózsát! Szúr a tövise? Vigyázz! Minden örömben van üröm. Ha nem flik az üröm, nem szomjazz örömet! Vagy mindkettő legyed a tiéd...

Delicta quis intelligit? Senki. És mégis mennyien követik el! Miért? Mert azt hiszik, értik. Érthetetlen a bűn. Látnom kellene, hogy mi hasznom van belőle és nem látom; éreznem kellene az élvezetet, amit a bűn nyújt, de csak tompa mámor, buta önkívüliség, homályos szürkeség az. Láz az: és a természet gerjedelmének tartottam; erőtől duzzadónak gondoltam a bűnt: és csak utolsó erőmegfeszítés volt. Gyengédnek véltem a modorát, pedig petyhüdt, puha utálatosan lágy tömeg volt. Rubens képén Höllensturz der Verdammten van így megfestve a bűn. Intellektualizmus, felvilágosultság; érzelmesekek, tanultak, filozófusok! Ez a bűn. Mondjátok meg, ki érti? Értitek? Én nem.

És mégis elkövettem! Miért? Miért?... Ez az égető, fájó kérdés... Vakságból, gyengeségből. Nem akkor követed el a bűnt, amikor már a tettnél tartasz, akkor már azt hiszed, hogy tisztán látsz, hanem akkor, amikor homályt kezdesz látni, amikor felhevülések, villanások lobognak át testeden, agyadon; amikor még kétfelé van kilátásod s te inkább balra nézel, ahol finom pára takarja a látóhatárt, mint jobbra, ahol tiszta a lég, szépen látszik a cél. Amikor titkos vonzalmat érzesz az iránt: mi van a ködben, a köd mögött. Tudásszomj gyötör. Lelkiismereted szavát ki-kihalod még néha-néha, de ügyes fordulattal nem az élvezet miatt akarod a bűnt, hanem tudásszomjából. Ha e ködből akarod enyhíteni a szomjúságot: megtudod mi a bűn. Izgat a kíváncsiság, ott hagyom a tiszta kilátást, az evidenciát és belemegyek a homályba azon elhatározással, hogy világot gyújtok belé, hogy világossá, széppé teszem. És elfelejtettem, hogy csak egy világosság van; a praeceptum Domini lucidum és csak ez világosítja meg a szemeket: illuminans oculos. Nem én gyújtom a világosságot; az én szememnek is szüksége van még illuminációra.

És megvan a bűn. Tudásszomjából a titokzatos, a titkos, a tiltott iránt. És amint belejutottam e völgybe és éreztem a lelki furdalást; amikor szomjaztam a tiszta kilátást, amikor átláttam, hogy a bűn érthetetlen: megindultam visszafelé. Volt visszaút! És ez az út a deductio ad absurdum. Nem bírom ki így, kell másként élnem! Nem elégít ki a bűn, kell valaminek lennie, ami telít, ami tiszta kilátást ad: Isten... És a rögzös visszaúton pihenni a gyóntatószékbe rogytam; éhségemet csak a kenyér csillapította. Erőre kaptam, életkedvem visszatért és kezdem emlékezni arról az időről, amikor még nem tértem le a völgybe. És megértettem, miért aszott meg szívem; miért lettem erkölcsi vérszegény: kiszáradt a szívem, mert elfelejtettem enni az én kenyereimet. *Aescit cor meum, quia oblitus sum comedere panem meum.* (Zsoltár.) És azóta nem felejttem el az én kenyereimet.

Gáspár Pál.

Katonai kérdések.

HLINZI «Ave Mária» februári számában olvassuk a következőket. 1902-ben történt a nagypénteki szertartások alatt a bécsi Hofburg kápolnájában. A szentség ki volt téve az oltáron és a sírbatétel megrázó ceremoniája kezdődött. Királyunk tiszteletteljesen térdelt le, de egyszerre csak észreveszi, hogy a háta mögött lévő kíséret nagyobb részét állva marad és így nem adja meg az Oltáriszentségnek a megillető jogos tiszteletet. Hátra fordul tehát és kezével int.

A Felső parancsára az összes jelenlevők persze sietve térdre borulnak és a következő pillanatban meghódnak a királyok Királyának.

Nálunk a katonai szolgálati szabályzat (Dienstreglement) is előírja az Oltáriszentség iránti tiszteletet, mert hála Istennek úgy Magyarországon, mint Ausztriában uralkodó vallás a katolikus. Őfelsége tehát csak eszébe juttatta az uraknak, hogy a szabályzathoz ragaszkodjanak. A legfelsőbb hadúrnak kötelessége a szabályok pontos betartása fölött örködni.

Testvérek segítsetek.

JÚLIUS 8-iki földrengés óriási és évekig gyógyuló sebeket ütött kecskemét városán, de senki és semmi intézményen nem ütött olyan mélyet, olyan fájdalmasat, mint a kecskeméti római katolikus egyházon. Az egyház, mely, eddig ősrégi autonomikus szervezetével ideális kulturmissziót teljesített ötvenezer hívő között s az utóbbi évek alatt hatalmas virágzásnak indult, néhány másodperc alatt a tönk szélére jutott. Egyházunk anyagi fennálását biztosító és még néhány százezer korona kölcsönnel terhelt három bérházunk lakhatlanná vált. Főgimnáziumunk majdnem teljesen tönkretett épületét csak nagy áldozatok árán hozhatjuk helyre. Több kisebb kápolnánk romokban hever. Szent-Erzsébet-templomunk már alig lesz javítható, hanem egészen újra építendő. Plébániai és lelkészi épületeink lakhatlanok. Ami legjobban fáj, hogy hazánk büszkesége, az Alföld drága kincse, félszázezer hívő gyönyöre: a mi öreg templomunk minden részében — itt-ott gyógyíthatlanul — meg van sebesülve. A városi tanács által felkért, műegyetemi tanárokból álló bizottság, a párját ritkító, csodaszép tornyot lebontandónak véleményezte.

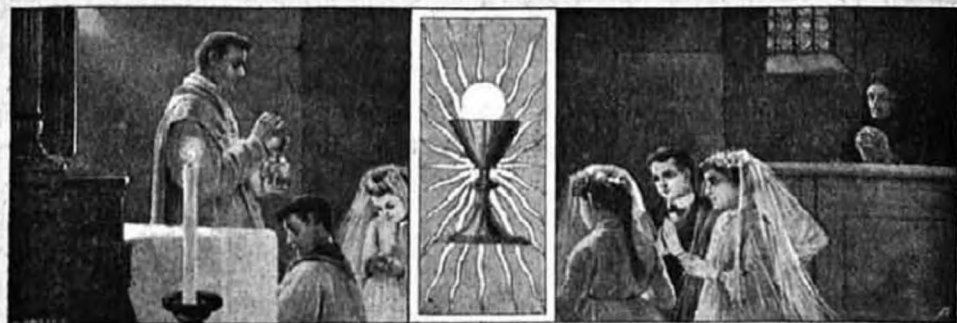
Mind a négy katolikus templomunk hatóságilag be van zárva. A százhatvanezer hold területen szétszórt hívek vigaszára már nem kondulhat meg a kecskeméti öreg templom nagy harangja. Kénytelenek vagyunk künn, a várostól elég távoleső Szentháromság-temetőben misézni, prédikálni, Isten szabad ege alatt gyóntatni és áldoztatni. Szivetrázó jelenet, mikor úgy vasárnaponként 10—15 ezer színmagyar hívő apáinak sírján égre emelt könnyes szemmel zengi Boldogasszony Anyánkhoz:

«A földrengéstől, rémes veszélytől

Szabadíts meg minket gyötrő rettegéstől».

Keresztény testvérek! A magyar nép nemesen büszke, kérni nem szeret. De büszkeségénél is nagyobb Isten és egyháza iránti szeretete. Épp azért magyar önéretünk megalázásával kérünk titeket, segítsetek. Mi bízunk a testvéri szeretetben, biztat az a tudat is, hogy boldogabb napjainkban mi is siettünk szenvedő testvéreink könnyeit letörölni. A megrendült földről rendíthetlen hittel, a romok közül romlatlan szívvel kiált felétek ötvenezer katolikus magyar: Testvérek segítsetek!

Révész István.

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR főmunkatárs.

Gyakori szentáldozás Galgamácsán.

ÖRVENDETESEN terjed az Úr Jézus uralma a lelkekben. Néhány őszinte buzdtásra husvét előtti héten indult meg a gyakori szentáldozás; egy jó lélek szánta rá magát, eljött gyakran az Úr asztalához, a jó példa vöszött s hétről-hétre növekedett.

Havi áldozó 100 körül van.

Legutóbbi napokban, július 7-én első pénteken 30, július 8-án 27-en, július 9-én 30-an július 10-én 33-an vették magukhoz az Urat.

A férfiak húzódtak sokáig. Ennek oka részben, hogy templomunk három év óta hatóságilag zárva, s sok fiatal és férfiú elmaradozik a templomból.

A férfiak buzgóságának fölelevenítésére férfizarándoklat indult június 29-én Mária-Besnyőre. Ez volt hivatta az Úr Jézushoz hozni a legényeket és a férfiakat. S megértették a hívó szót. Előző szerdán, 28-án d. u. 1/26-tól 11-ig szent gyónást végeztek részben odahaza. S másnap 250 férfiú hat lobogó alatt indult el szűz Mária kegyhelyére tisztelni Máriát s szívükbe zárni Jézust.

Hajnal 4 óraker indultunk rendezett sereggel gyalogosan, 8 óraker harangzúgás között értünk a besnyői szentélybe. 8-tól 1/2 10-ig szent gyónást végeztünk. Öt gyónatóatya állt a férfiak rendelkezésére 1/2 10-kor a házfőnök szentbeszédet tartott. 10 óraker szentmise az Oltáriszentséggel férfiaink megáldoztak, egyesültek Jézussal.

Az Úr Jézus áldásával d. u. 1 óraker indultunk hazafelé. Mily lelkes a csapat, az Úr serege. Krisztus sziveinkben. Sem a meleg, sem az éhség, sem a szomj, sem a por, sem a fáradság, semmi sem választ el Jézustól. Érte örömmel hozzuk az áldozatot.

Délután 5 órára értünk falunk határába. Jön szembe nagy körmenet,

az otthon maradtak két szép fehér zászlóval, szűz Mária szép szobrával fehérbe öltözött leányok, gyermekek és az összes asszonyok a plébános vezetésével fogadni jönnek hitvestársaikat, szeretteiket.

Találkozunk. A nők körmenete ketté válik, engednek helyet a férfizarándoklatnak s mi négyes sorokban két részben énekelve elvonultunk.

Szemekben könyek csillogtak. Férfiaink, asszonyaink ily örömet, boldogságot nem éltek.

A falu apraja-nagyja haladt már most oda, ahonnan indultunk. Elöl a legények, a középen a férfiak és hátul a leányok és asszonyok zengtek dicséretet Máriának

Templomunk mellett, — hatóságilag zárva — hálát adva Jézusnak, hogy vezérelt, hogy sziveinkbe költözött. Újjászületve Krisztusban oszlotunk széjjel megpihenni fáradalmainkat.

Nálunk ez még soha sem volt, de ezentúl nem engedjük el egy évben sem. A férfiakat így hoztuk közelebb Jézushoz, így vonjuk a gyakori áldozók seregébe. A hatás meg van. Ime látni vasárnap férfiút is, 4—5-öt az áldozók között. A munka az aratás után, tömeges aratásra van kilátás az Úr országában a lelkek, a férfiak között. — Nagy az aratás, de kevés a munkás, kérjük az Urat, hogy adjon sok buzgó munkást.

Részt vettek 70 éven fölülű férfiak is körmenetünkben.

Sokan gyöngébbek kocsin mentek ki Besnyőre. Csakhogy a szent-ségekhez járulhassanak.

Még valamit.

A leányegyházakban, Váckisujfalun és Zsidón két hetenkint van szentmise, egyik vasárnap egyik, másikon a másik helyen. Minden vasárnap tömegesen járulnak Jézushoz. A férfiak versenyeznek a nőkkel Újfalun.

Kétszáz hívőnk van Újfalun. Vasárnaponként volt 50—60 áldozó.

Négy-ötszáz hívőnk Zsidón. 60—100 áldozónk volt kéthetenként.

Jézushoz vonzódnak a lelkek, csak el kell vezetni, meg kell mutatni az utat.

Engedjük Jézushoz a lelkeket. Szegény híveink nem tudnak hová lenni örömlükben.

Engedje az Úr, hogy seregeink növekedjenek.

Dinka József.

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL.

Hangok a gyermekszobából.

Kedves Fáni néni!

Először is kedves Fáni néni, kérdésére igyekszem felelni. Melyikünk szereti legjobban az Úr Jézust. Én úgy érzem, hogy nagyon szeretem Őt, és igyekszem neki különösen a nagy bűjtben sok-sok örömet okozni.

De mivel testvéreim is ép úgy szeretik az édes Jézust, azért e kérdésre felelni nem tudok. Majd eldönti ezt maga az Úr Jézus, ki a szívet és veséket vizsgálja. Én igyekezni fogok mégjobban szeretni és amennyire csak tudom követni őt, hogy kedves leányának nevezhessen.

A lelkigyakorlatokra nézve, mi külön időt kapunk arra, hogy jegyzeteket készítsünk. A sorrend a következő: az előző napon délután van a bevezető elmélkedés, amelyben utasításokat kapunk a lelkigyakorlatok elvégzését illetőleg. A következő három napon reggel 8 órakor szentmise, utána elmélkedés, 10-től 11-ig szünet, mely alatt bejegyezzük a halottakat, vagy csendes kézimunkázva felolvasunk valamely szent könyvből, utána elmélkedés. Délután elmélkedés, szünet, elmélkedés áldással egybekötve. A negyedik napon közös szent áldozás. Most husvétkor csak a polgáristák és felnőttek részére van lelkigyakorlat. Kellemes és boldog husvétünnepet kívánva maradok hálás és szerető keresztleánya

Juliska.

Kedves Fáni néni!

Levelemet azzal kezdem, hogy kedves Fáni néni azon kérdésére, hogy ki szereti legjobban édes Üdvözítőnket, felelek. Én nem akarok szerénytelen lenni, hogy azt mondjam, hogy testvéreim talán nem szeretik úgy az édes Üdvözítőt, mint én, de azért mégis azt sejttem és érzem, hogy én legjobban szeretem Őt. Lehet azért, hogy ők is úgy szeretik mint én, de én úgy szeretem, ahogy csak tudom. A világon semmit és senkit sem

szeretek úgy, mert érzem, hogy nagy hálaival és nagy szeretettel tartozom Neki. Azért amennyire csak tőlem telik, igyekszem az Ő parancsainak eleget tenni, mert azt hiszem, ezzel tudom legjobban kimutatni hálaomat. Nagyon szeretek a szent áldozáshoz járulni, mert ott érzem legjobban az Ő szeretetét, s akkor tudom én is Őt legjobban szeretni. Azért az intézetben is, amikor csak lehet, megragadom az alkalmat, hogy a szent áldozáshoz mehessek.

Kötelességeimet is igyekszem minél jobban teljesíteni. Nagyon szeretek tanulni, hogy majd egyszer jó tanítónő lehessenek. Jövő évben végzem az utolsó évet. Most már tanítottam is. Nagy ambícióval tanítok. Mily jó is lesz azokat a kicsikéket mindenféle szépre, jóra tanítani, gyöngye lelküket nevelni. S ezzel mennyi érdemet szerezhetek majd Isten előtt is, ha jó, vallásos és kötelességtudó gyermekeket fogok nevelni.

Kellemes husvéti ünnepeket kívánok. Papa és Anyuska is üdvözlétét küldi.

Kezét csókolja szerető keresztleánya

Mariska.

Tarzicius, az Oltáriszentséget vivő gyermek, a madridi szentségi kongresszus védője.

Kedves Fáni néni!

Sokáig tanácskoztunk azon, hogy melyikünk szereti legjobban az Úr Jézust, de nem tudtuk eldönteni, mert mindegyikünk azt mondta, hogy ő szereti a legjobban az édes Jézust. Én nagyon, de nagyon szeretem a Jézuskát, talán a legjobban, de testvéreim nem akarják elfogadni. Én minden vasárnap megyek templomba, még pedig vagy a Bazilikába vagy a szent Teréz templomba. Sohasem megyek az evangélikus templomba, pedig követelik, hogy mindig menjünk oda. Pedig az oly rideg, az ember nem érzi azt, hogy az Úr templomában van. Ellenben a mi templomunk sokkal vonzóbb, mert az Oltáriszentségben jelen van Jézus Krisztus Istenségében és emberségé-

ben. Csak itt lehet igazán Jézuska. A nagy böjtben minden pénteken elmegyünk böjti prédikációra. Egy jezsuita páter tartja, gyönyörűen beszél. Alig hallottam még ilyen szép prédikációt. Bebizonyította az Isten létezését, hogy az egyház csalhatatlan, hogy csak egy az egyedül üdvözítő hit.

Hogy érzi magát kedves Fáni néni? Remélem jól. Mi mindnyájan jól érezzük magunkat.

Közeledik husvét ünnepe. Boldog és kellemes husvétünnepet kívánok.

Kezeit csókolja

Józsí.

Venánciusz, a szentmise kis vértanúja.

EDES JÉZUSOM! Téged az angyalok láthatatlanul imádnak e szentségház körül, míg az emberek s mi gyermekek is szüntelenül megbántunk. Minél jobban bántanak az emberek, annál jobban imádnak az angyalok a szent osztyák körül és a szentek a mennyekben. Egyesülni akarok az angyalokkal és a szentekkel, hogy kibékítsünk sok bűnünkért, amelyeket Te szomorkodva nézel a szentségházból.

Régen is, mikor még az emberek többnyire pogányok voltak, nagyon sokat bántottak, csúfoltak és gúnyoltak Téged. Azt akarták, hogy Téged az emberek egészen elfelejtsenek, azért kegyetlenül halálra kínozták a keresztényeket. Csalónak neveztek Téged el s nevettek azon, hogy keresztfán haltál meg, mert az akkor olyan szegény volt, mintha ma a gyilkost bitófára akasztják.

A keresztények tudták, hogy ez Neked nagyon fáj. Azért ők annál jobban szerettek és annál gyakrabban jártak el a templomaikba, melyek akkor földalatti barlangokban, katakombákban voltak.

Abban az időben, 1600 esztendővel ezelőtt, egy 15 éves fiú, Venánciusz is buzgón járt a szentmisére, hogy Téged a legfölségesebb Oltáriszentségben annál ájtatosabban imádjon, minél jobban gyűlöltek a pogányok. A pogányok már öröket állítottak a keresztény templomhoz, hogy Venánciuszt elfogják. Szent Venánciusz tudta ezt, de mégis elment a szentmisére. Imádni akart Téged, Úr Jézus, a kenyér és bor színe alatt még akkor is, ha ez életébe kerül. A katonák elfogták és Antiokus helytartónál, mint keresztényt bevádolták.

A helytartó megsajnálja a Te szolgálodat, Úr Jézus, mert még oly fiatal volt. Igért neki kincseket, ha a bálványokat imádjá. De Venánciusz nem akart Téged megtagadni. Ekkor vasra verik s egész éjjel börtönben tartják. Másnap lábánál fogva felakasztják, körülötte tüzet gyujtanak, hogy annak füstjével megkínozzák. Azonban szent Venánciusz ekkor is csak a Te szent nevedet dicséri Úr Jézus. Akkor fogait egyenkint kitöretik, áll-

csontjait összezúzzák, egész testét összemarcangolják és visszaviszik a börtönbe. Itt az ő sebei azonnal meggyógyulnak. Következő napon kiéheztetett oroszlánok elé dobják, de azok nem bántják, hanem mint bárányok feküsznek lábához s ő Terólad beszél a pogányoknak. Sok ember megtér és keresztény lesz. Ledobják a város falairól, de nem történik baja. Végül lefejezik és meghal.

Ó Jézusom, szent Venánciusz igazán a legfölségebb Oltáriszentség vértanúja! Elment a szentmisére, pedig tudta, hogy életébe kerül. Mégis elment oda, mert imádságával meg akart vigasztalni azért a sok káromlásért, amellyel Téged a pogányok megbántottak. Ó életét adta a szentmiséért, ő nekünk szegyenkeznünk kell, mert sokszor megbántunk Téged, mintha csak nem is volnánk keresztény gyermekek.

Szent Venánciusz elment szentmisére, pedig tudta, hogy életébe kerül. Minket senki sem bánt, ha eljárunk a templomba, hanem inkább megdicsér mindenki s mégis csupa könnyelműségből, hanyagságból elmulasztjuk azt. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Szent Venánciusz még amikor kínozták is, szent nevedet dicsérte s mi? Pirulnunk kell, mert nemcsak hiába vesszük a szent neveket otthon, az iskolában és az utcán és nemcsak káromkodunk, hanem még a templomban sem imádkozunk ájtatosan. Alig várjuk, hogy a templomból elmehessünk. Bocsáss meg, édes Jézusunk, bocsáss meg!

Szent Venánciusz engedelmeskedett a Te parancsodnak, hogy Téged soha sem szabad megtagadni s inkább meghalt, hogysesz szót ne fogadjon Neked. S ime, édes Jézusom? Édes szüleinknek hányszor kell valamit parancsolniok, amíg megtesszük s hányszor vagyunk ellenük gorombák! Tanítóinknak is mennyi szomorúságot okozunk. Nem szívesen járunk iskolába, minket néha kergetni kell oda és az iskolában nem figyelünk. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Szent Venánciusz senkit sem szidott, senkire sem haragudott, mikor kínozták. És mi? Ó hányszor van szívünkben harag! hányszor civakodunk, verekszünk! hányszor állunk boszút! s ha mást nem tehetünk, haragunkban a szegény állatokat kínozzuk. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg.

Szent Venánciusz mindenkinek jót akart, amikor kínozták. Azt akarta, hogy megismerjenek Téged és a mennyországba jussanak azok is, akik őt kínozták. Azért, amikor az oroszlánok között volt, a keresztény vallást hirdette a pogányoknak és sokan közülük keresztények lettek. Es mi? Ó édes Jézusom! hányszor rontjuk szemérmetlen beszéddel egymásnak a szívét! hányszor öljük így meg társunk lelkét! s milyenek sokszor a gondolataink! oly piszkosak és csunyák, hogy szegyenelnünk kellene magunkat Előtte! Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Szent Venánciusz hazudott volna, ha azt mondja, hogy nem hisz Tebened. Ha hazudik, életben hagyják, gazdaggá teszik. De inkább meghalt, semhogy hazudott volna. És mi? Hányszor hazudunk és pedig nem azért, hogy életben maradjunk. Hazudunk, hogy rosszaságunkat szüleink s tanítóink meg ne tudják s meg ne büntessenek. Hazudunk, hogy valakit megcsaljunk és kis hasznunk legyen. Hazudunk, hogy másnak ártsunk, őt szüleink, tanítóink vagy mások előtt utálatossá tegyük. Bocsáss meg, édes Jézusunk, bocsáss meg.

Édes Jézusom! mennyi örömet szerzett Neked szent Venánciusz, mikor jobban szeretett életénél! S mennyire megsomorítottunk mi, amikor jobban szeretjük a bűnt, mint Téged! Ó amikor torkoskodtunk, loptunk, a vetésben gázoltunk, a fát rongáltuk, másokat lenéztünk: az nagy szomorúság volt Neked. Bocsáss meg édes Jézusom, bocsáss meg.

Neked tetszett szent Venánciusz szeretete és meggyógyítottad sebeit: gyógyítsd meg lelkünket, mert nagyon beteg.

Őt nem bántotta a tűz és füst, mikor lábánál fogva felakasztották: add, hogy minket ne égessen a pokol tüze.

Fogait kitörték, testét összemareangolták, de meggyógyítottad egy éjszaka alatt: gyógyítsd meg lelkemet, hogy gondolattal, szóval, cselekedettel Neked hiven szolgáljak.

Szent Venánciuszt nem bántották az oroslánok: add, hogy lelkemnek se árthasson a gonosz lélek.

Ő nem halt meg, mikor a város falairól a mélységbe dobták: ó add, hogy az én lelkem ne haljon meg bűn által.

Add meg mindezt, Úr Jézus és dicsérni fog lelkem mindörökre. Neked fog szolgálni, Téged vigasztalni, akit az emberek oly sokat bántanak. Egyedüli örömem lesz, ha neked élek és Neked halok meg. Amen.

Az Oltáriszentség és szűz Mária tisztelete.

GYERMEKEM, tudod-e, hogy ki neked szűz Mária? Figyelj csak! Nagypéntek előestéje volt, közeledett Jézus halála órája, de nem tudta az embereket, kiket annyira szeretett, végkép elhagyni. Mindenhatóságának és szeretetének csodája által megalapította az imádandó Oltáriszentséget. Így találta módját, hogy miként maradjon közöttünk a világ végéig.

És midőn az emberek hálátlansága keresztre adta, ime, az utolsó pillanatban, mielőtt kiadná lelkét, még egy módot keres, hogy irántunk való végtelen szeretetét bebizonyítsa, hogy irántunk való gyöngédségének egy újabb zálogát adja. Ott állnak a keresztnél, kesergő anyja Mária és szeretett tanítványa szent János. És így szól Máriához Jánosra nézve: «Ime a te fiad», és szent Jánosnak, tekintetével Máriára mutatva: «Ime, a te Anyád».

Érted-e, gyermekekem? Szent János a kereszt lábánál az egész emberi nemet képviselte és a haldokló Jézus Máriára mutatva, neked ép úgy, mint minden embernek mondja: «Ime a te anyád!» Valóban, lehetséges, hogy az Isten fiának anyja igazán a te anyád is legyen? Igen, gyermekekem, ez lehetséges, mert Jézus így akarja. Szűz Mária a te anyád és anyai hivatását, melyet isteni Fia bízott reá hiven teljesíti. Kiterjeszti reád anyai gondoskodását, mint egykor Fiára. Úgy szeret téged, mint Őt szeretete. Te kedves gyermeke vagy és a legodaadóbb édesanya gyöngédségével és szeretetével öröklik mindig feletted.

Ezek azok a sevillai táncosfiúk, akik az Oltáriszentséget lelkes táncukkal dicsőítik.

Ezek után, még buzdítsalak, hogy Szűz Máriába helyezd minden bizalmadat, különösen most, midőn első szent áldozásodra készülsz? Mária szívébe szállt az édes Jézus legelőször, amint nemsokára tiedbe fog szállni. Ki tudna jobban megtanítani, mikép kell előkészülnöd az Ő fogadására, hogyan kell Őt imádnod és milyen erényekkel kell lelkedet fölékesítened? És aztán jól fontold meg: nincs olyan kegyelem, mit Mária a te számodra ki ne eszközölhetne, mert ő az Isten fiának anyja és a fiú nem tudja édes anyja kérését megtagadni. Nincs olyan kegyelem, melyet Mária ne akarna számodra kieszközölni, mert Ő a te anyád is és minden anya csak jót akar gyermekének.

Szeresd tehát nagyon, a boldogságos Szűz Máriát, s mivel ő úgy szeret, mint édes gyermekét, szeresd te is, mint a legjobb anyát. Légy hozzá teljes bizalommal, hívd segítségül minden szükségedben. Naponkint imádkozzál hozzá. Van két ima, melyet különösen szeret: A rózsafüzér

és az «Emlékezzél meg» kezdetű ima. Tedd fel magadban, hogy minden nap legalább egy tizedet és szent Bernárd imáját elmondod. Számtalan kegyelmet nyertek már ezen ima által. Ime a sok közül egy példa.

Isten szalézi szent Ferencet rettenetes próbának vetette alá. Folyton azon gondolat gyötörte, hogy ő elfog kárhozni. S végre mi mentette meg? — A templomban a boldogságos Szűz szobra előtt térdre borulva elmondta szent Bernárd imáját. S e perctől kezdve örökre megszabadult e gondolattól.

Gyermekem, te is szeresd ezt az imát; mondd el gyakran, hogy első szent áldozásod jó végzésére kegyelmet nyerhess és biztos lehetsz benne, hogy imád meghallgatásra talál.

Forradalom az oltár előtt.

DULT évben a kitűnő redemptorista atyák Angliában hetven helyen tartottak szent missiót. Egyik községben a gyermekekhez való vonzalomról világszerte ismert páter Hall foglalkozott azzal, hogy a kicsinyeket a közös szent gyónásra és áldozásra előkészítse. Ama vidék katolikusai nagyon szegények; sok gyermek messziről jött az ájtatosságra, de bizony mezitláb és rongyos ruhában.

A missionárius észrevette, mennyire szégyenlik magukat a szegények a többiek közt. Szólni kezdett tehát meleg, ható szóval a kis Jézus egykori nagy szegénységéről. Hogy ő is bizonyosan sokszor kellett, hogy mezitláb járjon; szereti is nagyon azokat a gyermekeket, kik a szegénységben hozzá hasonlók. Ne is szégyeljék tehát magukat a szegények, csak jöjjenek szorgalmasan a keresztyén tanításra: Jézuska őket kivált nagyon várja ide!

Következménye volt, hogy még több gyermek jött is el.

Közeledett a nap, melyen a gyermekek közösen járulnak a szentiségekhez.

Sokan jöttek még ez alkalommal is mezitláb. Az anyák ugyan iparkodtak, hogy legalább a rongyos ruhácskát kifoltozzák ezen napra, de cipőre nem tellett.

Szent miséjében a pap eljut az ő áldozásáig. Most a konfiteort mondják hangszóval közösen. Az áldoztató pap fogja a cimboriumot és közeledik a szentély korlátjához, hol fehér lepelt tart az egyházi. Kezdődnek az áldoztatás — de várnia kell a papnak.

A gyermekek ugyanis saját elhatározásukból valamennyien levetik lábukról a cipőket, fiúk lányok egyformán mezitláb járulnak az Úr asztalához!

Kis szívük megérezte, hogy így elhárítják a szegény felől a pirulást és mert hát azt mondotta a jó páter, hogy Jézuska szereti azokat, kik a szegénységben hozzá hasonlók!

A módosabbak ilyen megható kiméletét nagyon méltányolták a szegények. De nem volt szem a templom közönsége körében, mely szárazon maradt volna a látványra!

Ti kedves fiúk és lányok, kik ez idén járultok először a szent áldozáshoz, bízzátok a ruhátok gondját e napon is csak a kedves szülőkre, magatok csak az angol gyermekek példáját kövessétek, kik olyan nagyon szerették Jézuskát, olyan gyöngéd szívet tanúsítottak — az ő kedviért — a szegényekhez!

Sz. A. L.

«Gyermekeim, mit kértek majd szentáldozáskor az Üdvözítőtől?»

GY vidéki városka elemi iskolájában történt, hogy, miután a hitoktató az első áldozókat már teljesen előkészíti a szentségi Úr Jézus méltó fogadására, a szentáldozás előtti napon még néhány buzdító szót intézett a gyermekekhez. — Miután kifejtette előttük, hogy a szentáldozást közvetlenül követő percek mily drágák és értékesek, mert ilyenkor az Úr Jézussal egészen bizalmasan társaloghatunk s különféle kéréseinket is elöadhatjuk, — s mivel látta az örömet, mely e kijelentésére a gyermekek arcáról lesugárzott, ezt a kérdést intézte a gyermekesereghez: «Kedves gyermekeim, ti mit kértek majd a szentségi Úr Jézustól?» — A feleletek, amily kedvesek, oly meghatók voltak. — Mindjárt az első gyermek, aki jelentkezett, arra szeretné kérni az Úr Jézust, hogy «jobb lehessen.» Egy másik azt kéri, hogy a mennyországba jusson. Ismét egy másik azért a kegyelemért fog könyörögni, hogy többé súlyos bűnt ne kövessen el. De akad a csoportban altruista is, ki tanítójáért, hitoktatójáért, — egy kis hazafi pedig — hazája felvirágzásáért fogja kérésével ostromolni az Üdvözítőt.

A hitoktató már megelégette a feleleteket, de az ötödik padban egy kis fiú még mindig nagyon kéri, hogy hadd mondhassa el ő is, mit fog kérni az első szentáldozáskor. A hitoktató engedve az állhatatos jelentkezésnek, végre kérdi: «No Pista, te mit kérsz majd az Úr Jézustól?» «Tiszteendő Úr, kérem — feleli — az édesanyám súlyosan beteg. Ugyebár kérhetem az Úr Jézust, hogy meggyógyítsa?»...

E váratlan kérdésre siri csend lett a különben élénk kisgyermekek között s nem egynek könnybe lábadt a szeme.

Ime a tanulság rá, hogy az eucharisztikus Üdvözítő, hogyan nemesíti a gyermekeknek szülőik iránti szeretetét! — Sok háládatlan gyermekkel találkozunk az életben, de reményünk s bizalmunk erős, hogy az eucharisztikus Jézus hálásabb új generációt nevel majd!... Csak vezessük hozzá a kisdedeket minél gyakrabban.

Röptében a nagyvilág körül.

Őszentsége és Prohászka püspök. X. Pius pápa Őszentsége igen sikerült arcképének elküldésével tüntette ki Prohászka Ottokár székesfehérvári püspököt s a következő megleghangú sorokat írta az arcképre:

Venerabili fratri Ottocaro Prohászka episcopo Albae-Regalensi coelestium bonorum auspiciem et praecipuae benevolentiae nostrae testem apostolicam benedictionem amentissime in Domino imperimus.

Ex Aedibus Vaticanis die 31. iulii 1911.

Pius P. P. X.

Ami magyarul így hangzik:

Prohászka Ottokár székesfehérvári püspöknek, tisztelendő testvérünknek a mennyei javak zálogául és különös jóindulatunk jeléül apostoli áldásunkat a legnagyobb szeretettel adjuk. *X. Pius pápa.*

Református templom Egerben. Régi szándéka az Egerben lakó 800 reformátusnak, hogy templomot építsenek. Ez a terv most nem is remélt megvalósulás felé közeledik. Ugyanis, amint biztos forrásból értesülünk, gróf Tisza István a katonai kincstárnál kivitte, hogy a most katonai raktárul használt régi Trinitáriusok templomát, melynek értéke az 50 ezer koronát is megüti, nyolcezer koronáért az egeri református hitközségnek átadta. Így jutott a Telekessy püspök építtette katolikus templom protestáns kézre.

A bűnözés világából. Temesvárról jelentik: A temesvári püspöki templomban tegnap este vakmerő lopást követtek el. Míg a sekrestyés az esti harangozást végezte, a tolvaj belopódzott a székesegyházba, feltörte a főoltárt, kilopta belőle az áldoztató aranykelyhet és szentségtartót, az Úr testét a földön szétszórta, az Oltáriszentséget pedig a gazdagon aranyozott szentségtartóval együtt elvitte. A harangozás után a sekrestyés a templom kapujában találkozott egy magas, barna férfiúval, ki a hóna alatt kendőbe burkolva vitt valamit. Gyanús volt neki az idegen, de mivel azt mondta,

hogy csak imáját akarta elvégezni, nem tartóztatta föl. A rendőrség szigorú nyomozást indított, annál is inkább, mert már többször észrevették, hogy a templom perselyei körül tolvajok garázdálkodtak. Engeszteljük ki a Legszentebbet.

Kiket bocsájthat a püspök áldozáshoz? Eddig úgy tudtuk, hogy az egyháznak, a püspöknek a joga annak megállapítása, ki méltó a szentségekhez s hogy ő állapítja meg, minő büntetéseket szab azokra, kik az egyházi törvényeknek nem engedelmességeknek. Azonban az annecy-i bíróság ezt másképp tudja és az annecy-i tanítószék följelentésére elítélte *Campistron* annecy-i püspököt 50 frank pénzbüntetésre, mert ez megtiltotta, hogy azok a gyermekek, kik a népiskolában az általa tiltott tankönyvekből tanultak, az első szentáldozáshoz járuljanak. A püspök megfölebbezte az ítéletet s egyházi körökben nagy érdeklődéssel várják, vajjon a felsőbb bíróságok jogosnak tartják-e a püspök speciális jogkörébe való ilyen erőszakos beavatkozást.

A kölni érsek a gyermekek templomi fényüzése ellen. Fischer érsek pásztorlevelet bocsátott ki, amelyben erősen kikel a templomokban és különösen a gyermekek közt lábrakapott mértéktelen fényezés ellen. Elrendeli a pásztorlevél, hogy a gyermekeket hat éves korukban vigyék először áldozni és hét éves korukban ismét, csak a gyenge eszű gyermekekkel szabad kivételt tenni s ezeknek meg van engedve, hogy kilenc éves korukban gyónjanak és áldozzanak először. Az érsek korholja pásztorlevelében a szülőket, amiért gyermekeiket cifrábnál-cifrább ruhában viszik a templomba és már a zsenge korúakban felkeltik ezzel az osztálykülönbséget. Meghagyja a pásztorlevél, hogy a gyónni és áldozni vitt gyermekeket egyszerű fehér ruhába öltöztessék szülei.

Kolumbusz Kristóf szelleme föléledt a spanyol népben. A kincskeresők, a hatalmas conquistadorok népe a maga nagyságában nyilatkozott meg. A madridi szentségimádás körmenet páratlan volt. Az erre a célra fölhasználandó monstrancia nemcsak Spanyolországnak, hanem az egész világnak egyik legértékesebb műkincse: a toledo-i székesegyház kincstárában féltve őrzött gothikus szentségtartó, a híres *Enrique de Erfe*-nek mesterműve. A szentségtartó, amely 1624-ből való és 10-900 uncia aranyat nyom, a rajta levő kereszt kivételével abból az aranyból készült, melyet Columbus hozott magával Amerikából. Nem minden érdekesség híján való az a tény, hogy a spanyol *cortes* tagjai 100 ezer pesetát szavaztak meg a kongresszus fényének emelésére. A királyi pár 5 ezer pesetát ajándékozott erre a célra, Mária Krisztina anyakirályné 2 ezret, a többi infansok mindegyike ezer pesetát, a spanyol bank öt ezer pesetát, a madridi Cariso ezret. Ezenkívül a gazdag arisztokraták és magánosok is jelentékeny összegeket ajánlottak föl hasonló célra.

Mise az automobilon. Amerikában a mozgó Pullmann-kocsi már régebb idő óta mint kápolna szerepel s oly helyeken, hol nincs lelkész, ebben tartják az istentiszteletet a hívek számára. Most azonban az angliai katolikusoknak egy rendkívül praktikus ötletéről ír az «English Mechanic» abból az alkalomból, hogy a westminsteri érsek fölszentelte az első autókápolnát. Az autó mindkét oldalán két ablak világít és 12 hívő hallgathat benne misét. Az oltár úgy van benne elhelyezve, hogy mise után elég kényelmesen utazhatik tovább a pap, aki egymásután keresi föl a kis-számú, katolikus lelkész nélkülöző híveit s teljesíti a lelkek gondozását, ennek az igazán modern járműnek a segítségével.

EGYESÜLETI ÉLET.

**Oltáregyleti zászlószentelés Duna-
földvárott.** A dunaföldvári ferenciek

Brúzer Mihályné.

gyönyörűen restaurált, virág s fenyőfaerdővé varázsolt harmonikus templomában folyt le július hó 9-én

d. e. 10 órakor az a fényes s hosszú-hosszú időre emlékezetes ünnepély, mely méltóságos *Glattfelder Gyula dr.* püspök úr teljes asszisztentiával tartott pontifikális szentmiséje alatt ment végbe. Evangelium után történt a zászlóbontás, mely oly gyönyörű, hogy magára hívta s mindvégig magán lebilincselve tartotta a jelenlevők szemeit. Egy remekmű a zászló, mely «Jópásztor»-ról nevezett nővérek művészi érzékét dicsőíti. Egyik oldalán tökéletes rajzú s művészi kidolgozású nagyobb monstrancia, a másikon, az oltáregyletek égi pártfogójának, szent Paskálnak átszellemült képe látható. Zászlóanyai tisztséget *id. Pálffy Jánosné*, szül. *Molnár Emília* viselte, ki a következő feliratú szalaggal ékítette föl a zászlót: «*Mély imahódolatom a világ Világosságának.*» Az egylet alig négy ezttendő s már is teljes virágzásban, díszben él. Felvirágoztatásában legnagyobb érdeme Brúzer Mihályné tevékenységének van, aki *Glattfelder* püspöknek fáradhatatlan buzgalmű unokanővére. Arcképét bemutatjuk a buzgó elnöknőnek.

Jolán Budapest, Máté András Szete, Mlinka Veronika Valkóc, Makai József Dunakiliti, Nagy János Terbeléd, Neubauer Vera, Pap Mária Királyháza, Pelikán Teréz Pozsonyepérjes, Pintér Ilona Bodony, Pancsák Veronika Kende, Rokkenbauer Pál Budapest, Rujber Mária Kup, Rapavi Uhrin Borbála Szelepcsény, Raiszkup Nándor Szepeshely, Szabó Ferenc Balogfala, Spett Mária, Szabó Katalin Budapest, Stefan Erzsébet Mezőzombor, Schatz Mária, Schatz Terézia, Soós Magdolna, Pozsonyepérjes, Porubec Veronika Nemesény, Sidló Mária Óhuta, Takács Julia Budapest, Uhrin Zludeni Mária Zsitvaújfalú, Bazmut Piros Bussa, Wolf Katalin Barcs.

Az Oltáregyesület rendes tagjainak adománya 1911. évben:

Az Oltáregyesület tagjai a szegény templomoknak: Berger Gizella 1 fehér casula, San Marco hercegnő 1 fehér casula-kereszt, Murmann Alexandra 6 alba himzett kézelővel, Blaskovics Ida 1 fehér miseruha keresztbetétje, Serényi Istvánné grófnő 1 alba himzése, özv. Payr Lajosné 1 vecsernyepalást himzése, Tihanyi Béláné 1 alba himzése, Hellebronth Berta 1 alba himzése, Balla László 1 vörös kereszt betét himzése, Novák Mártonné 1 alba és 6 palla himzése, Szommer Ágnes 1 viola kereszt betét himzése, Marik Józsefné 1 fehér vecsernyepalást himzése, gróf Pongrácz Ferencné 1 fehér kereszt betét himzése, Kovács Gizella 1 viola kereszt betét himzése, özv. Gábrriel Györgyné 1 alba himzése, Örgögy Feri 1 fehér miseruha betét himzése, Pozsár Katalin 1 piros miseruha betét himzése, Jánosi Olga 1 fehér miseruha betét himzése, özv. Payr Lajosné 1 fehér miseruha betét himzése, Tuszovszky Octavia apró fehéreműek szegélyét készítette, Lafrankó Károlyné 1 alba himzése, Madaras Józsefné 2 alba himzése, Löffler Mariska 1 fehér miseruha betét himzése, özv. Várady Elekne 3 alba csipkét készített, Hunyady György grófnő 12 albat varratot, Felmayer Vilma 12 karing varrása, Kraemer Gézané 12 karing varrása, gróf Wenckheim Frigyesné 12 alba varrása, gróf Csekonics Endréné 12 alba varrása, özv. báró Skerlecz Károlyné 1 alba himzése, Kobacsuk Angela 2 alba himzése, Turósi Anna 1 miseruha betét himzése, Györy Teréz grófnő 12 karing varrása, Cziráky Almásy Erzsébet grófnő 12 karing varrása, Zichy Kray Irma grófnő 12 alba varrása, Zubriczky Józsefné 6 alba varrása, özv. Heinrich Ferencné 12 alba varrása, Metz Mária 2 alba csipkét készített, Feszli Blanka 1 alba himzése, Ráth Gizella 1 oltárterítő csipkével, Tornyi Erzsébet csipkét oltárterítőre, báró Barkóczy Ilona 1 alba csipkét, Széplaki Erzi 1 oltárterítőt csipkével, Bodnár Aranka 1 fehér miseruha betét himzése, Kodolányi Antalné 1 corporale, 1 kehelytörő és 1 kéztörőt, Szilágyi Ákosné 1 alba himzése, Tausch Hermin 12 albat varrt, Kövesi Teréz csipkét készített 1 oltárterítőre, Haász Emilia 1 fehér miseruha betét himzését, Madaras Józsefné 1 fehér miseruha betét himzése, Leiner Mihályné 1 viola miseruha betét himzése, Knapp Konstancia 1 fehér miseruha betét himzése, Tihanyi Béláné 1 fehér miseruha betét himzése, Harer Gyuláné 1 fehér miseruha betét himzése, Zubriczky Józsefné alba és több corporale csipkét ajándékozott, Braun Eugenia 1 fehér mise betét himzése, Hegedűsné csipkét oltárterítőre, Erzsike 1 fehér miseruha betét himzése, Kesztyel Betti 12 ministránsinget varrt, Schelly Irma 12 ministránsinget varrt, Smelovszky Emma 12 ministránsinget varrt, özv. Pap Alajosné csipkét 1 oltárterítőre, Hergert Szeréna 1 zöld miseruha kereszt betét himzése, Duhaut Mária 1 alba himzése, özv. Kutschera Richardné csipkét 1 oltárterítőre, N. N. 1 karinget csipkével, Karácsonyi Ilona 1 stólat himzett, Bartolus Irén 1 fehér stólat, báró Puteani Etelka 1 alba himzése, Wohlrath Mária több oltárterítőre csipkét, Bittermann Irén több oltárterítőre csipkét készített és felajánlott, Robitsek Irma és Halácsy Ilona oltárterítő és corporale csipkék nagy mennyiségben, Cziráky Luisette grófnő 1 fehér himzett miseruhát, gróf Csekonics Endréné 1 zöld himzett miseruhát ajándékozott.

Walsér-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papíron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	5 " — "
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	6 " — "

Műnyomó papíron:

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ...	5 " 50 "
Bőrkötés, arany v., tokkal ...	6 " 50 "
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával ...	8 " 50 "

Japán papíron: (az egész könyv egy újjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	6 " — "
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	7 " — "
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 " — "
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 " — "

REMÉNYSÉGÜNK

1906. 1907. 1908. 1909-1k. évfolyam
még kaphatók ————— egyenként

1 K 40 fill.-jével.

Walsér-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal	4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ...	5 " 20 "
Bőrkötés, arany metszés	6 " 20 "

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés	3 K 10 f.
Díszes kötés	4 " 10 "
Selyemkötés	6 " 10 "

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plebánosnál

Kiskunmajsa (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvétellel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

Reviczky Aladár C.M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.

Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1-60 kor.

Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.

Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill.

Megjelent tótul is. Ára 16 fill.

Előadások az Oltáriszentségről. Ára 80 fillér.

Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fill.

Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.

Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.

A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.

Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K

Isten nevét hiába ne veyed! Ára 4 fill.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.